

*Osnovna šola
Beltinci*

OBVEZNI IN NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

III. triada

šolsko leto 2022/2023

- obvezni izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
- neobvezni izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu

Spoštovani!

Osnovna šola poleg obveznih predmetov izvaja tudi pouk **obveznih izbirnih predmetov** in pouk **neobveznega izbirnega predmeta** za učence 7., 8. in 9. razreda.

Izbirni predmeti se izvajajo 1 uro tedensko, tuji jeziki pa 2 uri tedensko. Pouk se lahko izvaja tudi strnjeno 2 uri vsak drugi teden ali po dogovoru z učiteljem.

Izbirni predmeti se ocenjujejo s številčnimi ocenami od 1 do 5.

Obiskovanje izbirnega predmeta je obvezno celo šolsko leto.

Vsebina izbirnih predmetov, ki jih ponuja naša šola, je predstavljena v tej publikaciji. Podrobnejši učni načrti predmetov so objavljeni na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije.

Abecedni seznam izbirnih predmetov - obvezni izbirni predmeti

<https://www.gov.si/teme/programi-in-ucni-nacrti-v-osnovni-soli/>

Zakon o osnovni šoli določa, da učenec

- v 7., 8. in 9. razredu izbere 2 uri pouka obveznih izbirnih predmetov (lahko tudi 3 ure, če s tem soglašajo starši oz. skrbniki učenca)
- v 7., 8. in 9. razredu lahko izbere največ 2 uri pouka neobveznih izbirnih predmetov.

Učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko oproščen obiskovanja obveznih izbirnih predmetov v celoti ali eno uro tedensko. V tem primeru morajo skrbniki na šolo posredovati pisno vlogo in potrdilo o vpisu v glasbeno šolo. O oprostitvi sodelovanja pri izbirnih predmetih odloča ravnateljica za posamezno šolsko leto.

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	5
ANGLEŠČINA I, ANGLEŠČINA II, ANGLEŠČINA III	5
ANSAMBELSKA IGRA	5
FILMSKA VZGOJA	6
IZBRANI ŠPORT	6
A) NOGOMET	6
B) ODBOJKA	7
C) PLES	7
KMETIJSKA DELA	7
LIKOVNO SNOVANJE I	8
LIKOVNO SNOVANJE II	8
LIKOVNO SNOVANJE III	9
MULTIMEDIJA	9
NAČINI PREHRANJEVANJA	10
NEMŠČINA I, NEMŠČINA II, NEMŠČINA III	10
OBDELAVA GRADIV: LES	11
OBDELAVA GRADIV: UMETNE SNOVI	11
PLES	11
POSKUSI V KEMIJI	12
RAČUNALNIŠKA OMREŽJA	12
RASTLINE IN ČLOVEK	13
RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA	13
RETORIKA	13
RISANJE V GEOMETRIJI IN TEHNIKI	14
ROBOTIKA V TEHNIKI	14
SLIKARSKI, MARJETIČNI IN GOBELINSKI VBODI	15
SODOBNA PRIPRAVA HRANE	16
SONCE, LUNA, ZEMLJA	16
STARINSKI IN DRUŽABNI PLESI	17
ŠPORT ZA SPROSTITEV	17
ŠPORT ZA ZDRAVJE	17
VERSTVA IN ETIKA I, II, III	18
VZGOJA ZA MEDIJE – TELEVIZIJA	18
ZVEZDE IN VESOLJE	18
ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI	19
NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	20
MADŽARŠČINA	20

Ponudba obveznih izbirnih predmetov po razredih

Pomembno: pri izbiri določenih predmetov upoštevajte:

* kot drugi tuji jezik (izbirni predmet) si učenec lahko izbere jezik, ki se ga ne uči kot obvezni predmet (prvi tuji jezik),

** učenec si lahko izbere le enega izmed ponujenih štirih izbranih športov (ali košarko ali nogomet ali odbojko ali ples).

7. razred	8. razred	9. razred
<ul style="list-style-type: none"> - * angleščina I - ansambelska igra - filmska vzgoja - kmetijska dela - likovno snovanje I - multimedija - * nemščina I - obdelava gradiv: les - ples - rastline in človek - retorika - slikarski, marjetični in gobelinski vbodi - sodobna priprava hrane - Sonce, Luna in Zemlja - šport za sprostitev - verstva in etika I - vzgoja za medije - televizija	<ul style="list-style-type: none"> - * angleščina II - ansambelska igra - filmska vzgoja - kmetijska dela - likovno snovanje II - multimedija - * nemščina II - obdelava gradiv: les - obdelava gradiv: umetne snovi - poskusi v kemiji - retorika - risanje v geometriji in tehniki - robotika v tehniki - slikarski, marjetični in gobelinski vbodi - sodobna priprava hrane - starinski in družabni plesi - šport za zdravje - verstva in etika II - vzgoja za medije – televizija - življenje človeka na Zemlji	<ul style="list-style-type: none"> - * angleščina III - ansambelska igra - filmska vzgoja - ** izbrani šport – nogomet - ** izbrani šport – odbojka - ** izbrani šport – ples - kmetijska dela - likovno snovanje III - načini prehranjevanja - * nemščina III - obdelava gradiv: les - obdelava gradiv: umetne snovi - računalniška omrežja - raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja - retorika - risanje v geometriji in tehniki - robotika v tehniki - verstva in etika III - vzgoja za medije – televizija - zvezde in vesolje

Ponudba neobveznih izbirnih predmetov po razredih

7. razred	8. razred	9. razred
<ul style="list-style-type: none"> - madžarščina	<ul style="list-style-type: none"> - madžarščina	<ul style="list-style-type: none"> - madžarščina

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

ANGLEŠČINA I, ANGLEŠČINA II, ANGLEŠČINA III

Angleščina se kot izbirni predmet izvaja dve uri tedensko. Učenec se lahko po enem ali dveh letih odloči, da tega predmeta ne bo več obiskoval. Prav tako pa lahko začne učenec z obiskovanjem tega predmeta v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Angleščina ima tudi kot drugi tuji jezik splošnoizobraževalen in poseben pomen: znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku angleščine, so pomembni zaradi neposredne uporabnosti za učence v nadaljnjem izobraževanju, kasneje pa za njihovo poklicno delo in stalno izobraževanje, za širjenje njihovih komunikacijskih sposobnosti prek meja njihove materinščine tako v poklicu kot zasebnem življenju oz. za razvijanje njihove širše medkulturne komunikacijske sposobnosti.

V osnovni šoli ima učenje angleščine kot izbirni predmet iste splošne cilje kot obvezni predmet, vendar se uresničujejo z zmanjšano intenzivnostjo in v manjšem obsegu.

Z učenjem angleščine učenci na osnovni ravni:

- spoznavajo načine sporazumevanja in jezik kot eno od sredstev sporazumevanja;
- se ozaveščajo o sebi kot posamezniku in kot pripadniku skupnosti, tako družbene kot nacionalne/etnične in mednarodne skupnosti in ob tem razvijajo in krepijo lastne kulturne vrednote,
- spoznavajo in se ozaveščajo o razlikah med ljudmi, družbenimi in nacionalnimi skupinami, vrednotami in stališči ter se učijo spoštovati in ceniti to različnost,
- spoznavajo, da je angleščina sredstvo mednarodnega sporazumevanja, spoznavajo sebe kot učence in uporabnike jezika,
- širijo svoje sporazumevalne sposobnosti prek meja materinščine in v medkulturnem okolju,
- spoznavajo značilnosti, kulture in dosežke dežel, v katerih se govori angleščina ...

ANSAMBELSKA IGRA

Učenci bodo glasbo pri predmetu Ansambelska igra ali z drugim imenom šolski bend, spoznavali neposredno z igranjem na instrumente, igranjem in sodelovanjem v skupini. Vsak učenec je vseskozi aktiven, igra na določen instrument ali ga zamenja z drugim. Učenci bodo spoznali tudi osnove ozvočevanja in tonske tehnike.

Predmet je primeren za učence brez glasbenega predznanja, pa tudi za tiste, ki hodijo v glasbeno šolo. Učenec si izbere glasbilo na katerega bo igral, to je lahko glasbilo, katerega imamo na šoli (Orffov instrumentarij in različna tolkala) ali na lastno glasbilo na katerega igra.

Cilji:

- učenci poustvarjajo vokalne, instrumentalne in vokalno-instrumentalne vsebine;
- izbirajo izvajalske sestave po svojih nagnjenjih in zmožnostih;
- navajajo se na samostojno orientacijo v izbranih partiturah in na zapis lastnih zamisli;
- izražajo ustvarjalne zamisli z zvočnimi eksperimenti, improvizacijo in glasbenim oblikovanjem-komponiranjem ter izvajanjem v razredu in javno;
- predstavljajo svoje poustvarjalne in ustvarjalne dosežke.

FILMSKA VZGOJA

Film je v današnjem času, ki je vse bolj podvržen avdiovizualnemu dožemanju sveta, eno najbolj pomembnih in hkrati priročnih sredstev za soočanje mladih s temeljnimi dejavniki sodobne družbe in kulture ter tako eno najbolj razširjenih področij umetnosti med mladimi. V ospredju filmske vzgoje je obravnavanje filma kot umetnosti, množičnega medija in tehničnega proizvoda. Predmet je namenjen spoznavanju osnov filmske umetnosti, filmskemu doživetju in filmski ustvarjalnosti. Poudarek je na vzgoji gledalca, ki film doživlja in ga razume kritični in ustvarjalno.

Predmet filmska vzgoja je triletni predmet, ki predvideva tri module: Kaj je film, Filmski žanri ter Umetnost in družba.

Osrednja dejavnost je ogled filma z razpravo, skozi katero bodo učenci spoznali filmsko ustvarjalnost in najvidnejše predstavnike (slovenske in tuje), spoznali vidike zgradbe filmske pripovedi, se seznanili z osnovnimi filmskimi izraznimi elementi igrane produkcije in razumeli, da filmski ustvarjalni proces poteka etapno. Filmska vzgoja tako razvija sposobnost gledanja, navade opredeljevanja in sposobnost ocenjevanja filma.

V ustvarjalnem delu predmeta filmska vzgoja bodo učenci ustvarili kratki animirani ali igrani film, se spoznali s predpripravo snemanja (izbira tematike, žanra, idejne zasnove, lokacije, časovnega okvirja, delitvijo nalog pri snemanju), izbiro zgodbe, delitvijo nalog (režiser, glavni animator, soanimator), snemanjem in montažo kratkih animiranih filmov, s snemanjem in montažo kratkih igranih filmov, projekcijo posnetih filmov in vrednotenjem po ogledu.

IZBRANI ŠPORT

A) NOGOMET

Pri izbranem športu nogomet razvijamo nekatere gibalne in funkcionalne sposobnosti (koordinacija gibanja, ravnotežje, hitrost, natančnost, orientacijo, moč). Učenci bodo nadgradili tehnična in taktična znanja in veščine v nogometu, ter podrobneje spoznali: medsebojno sodelovanje, kako razvijati stališča in navade, kako razvijati zdravo tekmovalnost in pravila športnega obnašanja, obvladovanje in delo z žogo z obema nogama in glavo, naučili se bomo

podaj zaustavljanja in preigravanja, spoznali igro na parketu (futsal) in travi, naučili se bomo igre 3 : 3, 4 : 4 in 5 : 5, ter delo in naloge vratarja, spoznali bodo različne tehnično taktične postavitve na igrišču.

Predvsem pa se bodo naučili upoštevati zmožnosti svojega telesa in dejstva, da je nogomet igra moštva.

B) ODBOJKA

Namen predmeta je nadgraditi tehnična in taktična znanja ter razvijati nekatere gibalne in funkcionalne sposobnosti v izbrani športni panogi.

Učenci spoznajo:

- pomen redne športne vadbe izbranega športa
- odbojarska pravila
- vpliv izbranega predmeta na organizem
- pomen medsebojnega sodelovanja
- kako razvijati zdravo tekmovalnost in
- pravila športnega obnašanja

Praktične vsebine:

- spoznavanje osnovnih teh. elementov: zgornji in spodnji odboj
- spodnji in zgornji servis
- učenje zahtevnejših elementov: sprejem servisa, napadalni udarec, enojni in dvojni blok
- igralne različice 2:2 in 3:3 na različnih velikostih igrišč, igra 6:6

C) PLES

Namen predmeta je nadgraditi in izpopolniti znanje plesnih tehnik modernih tekmovalnih plesov (hip hop, pop in latino) in družabnih plesov (standardnih in latinskoameriških) ter spoznati nekatere nove in aktualne plesne tehnike (orientalski plesi, sodobne plesne tehnike, različne zvrsti aerobike ...)

V okviru tega predmeta se pripravljamo na tekmovanje Šolski plesni festival, pripravljamo šolske nastope (jelkovanje, valeta) in sodelujemo na plesnih natečajih.

KMETIJSKA DELA

Namen predmeta je spoznavanje kmetijstva kot gospodarske panoge. Vzgaja in razvija pozitiven način sprejemanja kmetijstva z utrjevanjem zavesti o široki vlogi te dejavnosti v slovenskem prostoru.

Omogoča spoznavanje osnov kmetijske pridelave. Poseben pomen imata izobraževanje učencev za pridelavo zdrave hrane ob sočasnem varovanju okolja, samooskrbe in usposabljanju

za varovanje pred kmetijskimi nesrečami in ukrepanje pri teh. Omogoča razvijanje praktičnih spretnosti in veščin ter dejavnosti na polju, vrtu, sadovnjaku ...

Seznanijo se s kmečkimi običaji, spoznavajo kmetijske rastline in živali, stare in avtohtone pasme in sorte, okrasne rastline, gradijo zavest o pomenu urejenosti kmetij, ohranjanju stare arhitekture, kulinarike ter izgled kmetije in vasi kot celote.

LIKOVNO SNOVANJE I

V sedmem razredu načrtovana področja risanje, slikanje in kiparstvo zaokrožajo vsebine likovnih nalog, ki so namenjene predvsem razvoju likovnih zmožnosti in razvoju ustvarjalnosti. Učenci dopolnjujejo spoznanja iz osnovnega programa in razvijajo ročne spretnosti. Učni koraki so gibljivi (fleksibilni) in tako predvidljivo omogočajo razvoj učenčeve likovne občutljivosti, ustvarjalnosti, estetskega in izvirnega izražanja, razvoj motoričnih spretnosti, pa tudi samostojnega pridobivanja znanja, zmožnosti opazovanja, pomnjenja, primerjanja, razumevanja, kritičnega vrednotenja, pozitivnega odnosa do dela in delovnih navad. Spodbuja se tudi samostojno vključevanje učenčevih likovnih zmožnosti v izvirno reševanje likovnih problemov.

Z ogledi aktualnih likovnih razstav, obiskom likovne kolonije ali preko organiziranega pogovora z umetnikom (tudi v ateljeju) pa učenci poglobljeno spoznavajo umetniške stvaritve in prihajajo v neposredni stik z le-temi.

Predvidena izvedba predmeta je blok ura na 14 dni. Nekatere vsebine lahko izjemoma potekajo tudi zunaj urnika in zunaj šole ter se izvajajo v občasnih, več ur trajajočih delavnicah (npr. obisk galerije, likovne kolonije ipd.)

LIKOVNO SNOVANJE II

V osmem razredu reševanje likovnih nalog z likovnih področij risanje, slikanje, grafika, prostorsko oblikovanje in kombinirana likovna področja omogoča poglobljen razvoj zmožnosti opazovanja predmetov in prostora, tridimenzionalnega oblikovanja ter pravilnega upodabljanja na dvodimenzionalni ploskvi.

Razvija se učenčeva izvirnost, domiselnost, samostojnost pri izpeljevanju likovnih nalog, zmožnost ravnanja in presojanja, skladno in celostno ponotranjenje pridobljenega, ki se pri učencu na zunaj kaže kot odnos do lastnega dela, dela sošolcev, dela umetnikov, kot spoštljiv odnos do naravnega, kulturnega in socialnega okolja.

Predvidena izvedba predmeta je blok ura na 14 dni. Nekatere vsebine lahko izjemoma potekajo tudi zunaj urnika in zunaj šole ter se izvajajo v občasnih, več ur trajajočih delavnicah (npr. obisk galerije, likovne kolonije, slikanje na terenu oz. na prostem, ipd.).

LIKOVNO SNOVANJE III

V devetem razredu učenci samostojneje združujejo likovna spoznanja na teoretičnem in praktičnem področju iz vsebin risanja, prostorskega oblikovanja, vidnega (vizualnega) sporočanja, prostorskega oblikovanja in vizualnih komunikacij ter eksperimentirajo s sodobnimi načini oblikovanja.

Program v skladu z učenčevimi interesi in zanimanji omogoča razširiti likovna spoznanja o drugačnih načinih likovnega izražanja, o povezovanju likovnega izražanja s problemi sodobne družbe, o sodobnih principih in pristopih k likovnemu izražanju. Učenci tako pridobijo osnovni vpogled v sodobna likovna dogajanja, sodobni likovni svet spoznajo kot običajen, kvaliteten. Poudarja se individualna izraznost učenca, da samostojno, samosvoje likovno izrazijo misli - razvijamo in nadgrajujemo izvirnost, domiselnost, samostojnost pri izpeljevanju likovnih nalog, zmožnost ravnanja in presojanja. Učenci se ob sproščanju čustvenih in razumskih zmožljivosti navajajo na kritično vrednotenje njihovih likovnih del in del njihovih vrstnikov.

Predvidena izvedba predmeta je blok ura na 14 dni. Nekatere vsebine lahko izjemoma potekajo tudi zunaj urnika in zunaj šole ter se izvajajo v občasnih, več ur trajajočih delavnicah (npr. obisk galerije, likovne kolonije, slikanje na terenu oz. na prostem, ipd.).

MULTIMEDIJA

V današnjem času je obvladovanje digitalne tehnologije zelo pomembno. Računalniki in mobilni telefoni nas spremljajo vsepovsod in na vsakem koraku. Z našimi napravami komuniciramo, snemamo, fotografiramo, igramo igre, treniramo, se učimo ...

Pri izbirnem predmetu Multimedija:

- boste spoznali, da lahko uporabimo računalnik in mobilne telefone za koristne stvari,
- se boste seznanili z osnovnimi multimedijskimi elementi, kot so besedilo, risba, slika, fotografija, animacija, zvok, video,
- se boste naučili fotografirati in snemati z različnimi napravami (videokamera, mobilni telefon, tablica),
- boste montirali videoposnetke,
- boste izdelali animirani film,
- se boste naučili hitro in varno brskati po svetovnem spletu,
- se boste naučili iskati informacije, preverjati njihovo verodostojnost.

Vse to boste nadgradili z drugimi digitalnimi kompetencami, ki jih potrebujemo v današnjem času, naučili pa se boste tudi sodelovalnega dela, skupaj učiti, si medsebojno pomagati; spoznali pa boste tudi, da ni nič narobe, če kje naredimo napako, saj se učimo na napakah.

NAČINI PREHRANJEVANJA

Cilji predmeta

Učenci:

- razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja,
- spoznavajo pomembnost zdrave prehrane, obravnavajo načine prehranjevanja in prehrano v različnih starostnih obdobjih življenja in v posebnih razmerah,
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu Gospodinjstvo,
- poglobljajo znanja, predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah,
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

Vsebine:

- stanje prehranjenosti v povezavi z zdravjem,
- slovenske narodne jedi,
- drugačni načini prehranjevanja (vegetarijanstvo, bio-prehrana, makrobiotika),
- prehrana v različnih starostnih obdobjih (dojenček, mali otrok, šolar, odrasli, starejši, športniki, nosečnice),
- načrtovanje prehrane v družini,
- prehrana v posebnih razmerah.

NEMŠČINA I, NEMŠČINA II, NEMŠČINA III

V času vse intenzivnejšega svetovnega povezovanja ima tuji jezik čedalje večji pomen tudi v vzgoji in izobraževanju. Nemščina ima kot splošno-izobraževalni predmet tudi poseben pomen za intelektualno rast posameznika, za oblikovanje samopodobe in samozavesti ter za vključevanje v družbo.

Učenje nemščine učencem pomaga razumeti, da je nemščina sredstvo, s katerim lahko pridobijo več znanja in izkušenj in jim nudi možnost, da sami zvedo več o ljudeh in družbenih razmerah v deželah nemško govornega območja. Z vedenjem o tujih deželah in ljudeh, s primerjavo svoje in druge kulture, s spoznavanjem podobnosti in razlik med obema jezikovnima sistemoma in rabama, razvijajo svojo jezikovno zavest, občutljivost in razumevanje za drugačnost. V ta namen so v okviru izbirnega predmeta organizirane tudi ekskurzije v tujino (sosednjo Avstrijo). Z učenjem se lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima učenec/učenka ustrezno predznanje. Predmet se ocenjuje. Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v OŠ in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine po modulu B, to je nadaljevalni drugi jezik.

Pri nemščini kot izbirnem predmetu učenci:

- usvojijo besedišče (jaz in moja družina, naše stanovanje, moja žival, mediji, hrana in pijača, prosti čas, moje telo, števila, počitnice),

- razvijejo sposobnost branja , pisanja, poslušanja in govora v tujem jeziku.

Zakaj ravno nemščina?

- Ker je eden izmed uradnih jezikov EU,
- ker bom znal-a še en tuj jezik, kar je dandanes zelo pomembno,
- ker je to jezik naših sosedov Avstrijcev in ne tako oddaljenih Nemcev in Švicarjev,
- ker bom spoznaval-a nemško govoreče dežele,
- ker jo ima v Evropi za materni jezik okrog 100 milijonov ljudi,
- ker se je bom lahko učil-a tudi z gledanjem nemških televizijskih programov,
- ker bom z znanjem nemškega jezika v prihodnosti imel/a večje možnosti zaposlitve v nemško govorečih deželah.

OBDELAVA GRADIV: LES

Izbirni predmet obdelave gradiv LES, omogoča učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja, okoljske vzgoje ... Ponuja jim nova znanja o tehnoloških in drugih lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja pri uporabi orodij za njihovo obdelavo.

Z aktivnimi učnimi metodami in oblikami dela, kjer uveljavljamo projektni način dela, s praktičnim delom bolje razumejo okolje z vidika tehničnih in tehnoloških rešitev, izdelujejo predmete iz lesa ter pravilno in varno uporabljajo pripomočke.

OBDELAVA GRADIV: UMETNE SNOVI

Izbirni predmet obdelave gradiv umetne snovi, omogoča učencem poglobitev in sintezo nekaterih temeljnih znanj s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja, okoljske vzgoje, ... Ponuja jim nova znanja o tehnoloških in drugih lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja pri uporabi orodij za njihovo obdelavo.

Z aktivnimi učnimi metodami in oblikami dela, kjer uveljavljamo projektni način dela, s praktičnim delom bolje razumejo okolje z vidika tehničnih in tehnoloških rešitev, izdelujejo predmete iz umetnih mas ter pravilno in varno uporabljajo pripomočke.

PLES

Učenci spoznavajo ples kot umetnost, razvijajo občutek za disciplino, se učijo obvladovati lastno telo, obvladovati posamezne dele telesa in njihove gibalne sposobnosti, obvladovati ritem in prostora, si vzgojijo dobre reflekse ter razvijajo psihomotorične sposobnosti in

spretnosti. Pri skupinskih plesih razvijajo razumevanje, obzirnost in strpnost skozi sodelovanje s soplesalci. Skozi ples razvijajo domišljijo, ustvarjalnost, poetičnost in s tem veselje nad doživljanjem samega sebe. Spoznavajo norme vedenja v preteklosti in sedanjosti. Učenci spoznajo različne plesne zvrsti: jazz balet, disco dance, hip hop in sodobni ples.

Učenci ob koncu predmeta ples:

- obvladajo korakanje in tek v prostoru v različnih tempih v različnih držah, gibe posameznih delov telesa, enostavne ritmične vaje, različne načine skokov in poskokov, različna vrtenja na mestu in v prostoru;
- znajo improvizirati krajšo plesno točko na določeno ritmično in prostorsko določeno temo
- so usposobljeni nastopiti s kratkim prikazom celoletnega dela pred sošolci

Učenci so vključeni v projekt Šolski plesni festival, kjer imajo možnost tekmovati v modernih tekmovalnih plesih pop, latino in hip hop.

POSKUSI V KEMIJI

Izbirni predmet Poskusi v kemiji se povezuje predmetom Kemija v 8. in 9. razredu in tudi s predmetom Naravoslovje v 7. razredu. Predstavlja nadgradnjo navedenih predmetov.

Izbirni predmet Poskusi v kemiji omogoča učencem, da utrdijo, dopolnijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine, ki so jih pridobili pri pouku kemije. Učenci spoznavajo metode varnega eksperimentalnega dela v kemiji, razvijajo eksperimentalne spretnosti in eksperimentalni pristop, ki vključuje: postavljanje hipotez, opazovanje in opisovanje pojavov, preizkušanje, zbiranje in beleženje opažanj in rezultatov, sposobnost osmišljanja, predstavitev opažanj in rezultatov, prepoznavanje soodvisnosti in povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem.

Pri izbirnem predmetu Poskusi v kemiji se razvija in pogloblja naravoslovna pismenost, osnove znanstvenega, kompleksnega mišljenja, različne spretnosti in veščine ter povezovanje teorije s prakso.

RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Pri izbirnem predmetu računalniška omrežja se učenec seznanja z načini sodobne komunikacije, s storitvami interneta: svetovni splet, e-pošta, skupni dokumenti, spletne ankete itd. Učenci se bodo naučili uporabljati napredne funkcije iskalnika, kritičnega brskanja za informacijami, njihovega vrednotenja ... Preizkusili se bodo v jeziku za opis spletnih datotek (html) ter izdelali spletno stran. S pomočjo storitev v oblaku bodo sestavili spletno anketo in rezultate grafično analizirali. V Arnes Blogu (platforma Wordpress) bodo ustvarili spletišče - kot projekt, spletno učno temo ...

RASTLINE IN ČLOVEK

Pri izbirnem predmetu Rastline in človek bomo poglobili in razširili znanje o rastlinskem svetu. Spoznavali bomo pomembnost rastlin za človeka in ostala živa bitja, uporabnost rastlin v prehrani, industriji, kmetijstvu, pri rekreaciji, v zdravilstvu, medicini,... Glavni poudarek pri predmetu bo praktično in terensko delo. Na terenu bomo spoznavali različne rastline, njihovo uporabo, njihove prilagoditve, njihove obrambne mehanizme, rastlinske strupe in zdravilne učinkovine (strupene in zdravilne rastline), načine razmnoževanja,...

Iz rastlin bomo pripravili različne jedi, obiskali vrtnarja, cvetličarja, čebelarja,...

Pri predmetu se bodo ocenjevali samo učenčevi izdelki in praktično delo, tako da pisni preizkusi znanja in ustno ocenjevanje odpadejo.

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

Večina ljudi ima rada potovanja, saj ob tem spoznavamo novo okolje, kulturo ljudi, pridobivamo nove izkušnje, znanja... Velikokrat pa pozabljamo, da imamo veliko zanimivega tudi v naši bližnji okolici, vendar tega ne vemo ali pa ne znamo odkriti.

Pri izbirnem predmetu bomo razširjali osnovno znanje o naravnogeografskih in družbenogeografskih pojavih ter procesih v domačem kraju. Ob tem bomo razširjali prostorske predstave o domači deželi. Učili se bomo poiskati vzroke za posamezne pojave in procese ter oblikovati lastna stališča in predlagati rešitve.

Udeležili se bomo tudi krajših ekskurzij v bližnji okolici in na ta način še bolj spoznali domače okolje.

RETORIKA

Gotovo vsi poznamo naslednjo zgodbo: učenec mora pred razredom nekaj povedati. Išče steno, na katero se bo naslonil, da mu bo varovala hrbet. Roke se potijo in nervozno mečkajo rob oblačila; prestopa se z noge na nogo ali pa jih tesno prekriža; pogled je uprt v tla, v strop, zazrt je v daljavo visoko nad glavami poslušalcev ali pa bega po prostoru. Nato mora nesrečnik še spregovoriti: glas se trese, misel uhaja in polni govor z molkom ter mašili, dihanje je plitko in hitro, v grlu se naredi cmok...

Je kdo pomislil, da si tak govorec še želi izpostavitve? Gotovo ne. Tak "govorni nastop" človeku vzame voljo, počuti se razvrednotenega in ponižanega, ima občutek, da je odpovedal. Svojega znanja ne zna oznanjati. A temu se da pomagati. Imamo priložnost popraviti zamujeno. Kaj je retorika? Retorika je boj za pozornost poslušalcev. (Zdravko Zupančič: Mali vedež retorike. Ljubljana: Pravljično gledališče, 1994.) Retorika (govorništvo) je javno nastopanje in uspešno komuniciranje; je govorno nastopanje posameznikov pred manjšo ali večjo skupino

poslušalcev, ki so zbrani na istem prostoru. (Boris Grabnar: Retorika za vsakogar. Ljubljana: DZS, 1991, 120.)

Kaj bomo počeli pri pouku retorike?

Cilji

- Znam argumentirati in protiargumentirati.
- Znajdem se pri debati, diskusiji, intervjuju, izjavi in prezentaciji.
- Znam samozavestno nastopiti pred radijskim mikrofonom ali televizijsko kamero.

Vsebina

- Kako sestaviti govor? O čem govoriti? Retorični triki. Nerodni začetki. Kako prepričati publiko? Kako se predstaviti? Kaj na razgovoru za službo? Kako na radiu? Kako pred kamero? Kako pravilno dihati? Kako se znebiti treme?
- Trenje mnenj in argumentov.
- Karizmatični govornik (skladnost verbalne in neverbalne komunikacije).
- Glas in jezik (barva, intonacija, jakost, ritem, gladkost, besedni zaklad, moč besed).
- Debata in diskusija.
- Odpravljanje nelagodja in strahu pred nastopom.
- Trening večje fleksibilnosti, iznajdljivosti, samozavesti, karizmatičnosti.

Metode in oblike dela

Aktivne oblike učenja in treniranja, igre vlog, debata, delo v dvojicah in skupinah, skupinska diskusija o napakah, ki jih je potrebno odpraviti, in pravih prijemih ...

RISANJE V GEOMETRIJI IN TEHNIKI

Izbirni predmet Risanje v geometriji in tehniki je namenjen tistim učencem 9. razreda, ki si želijo spoznati pot izdelka od ideje do realizacije. Namenjen je najbolj ustvarjalnim in ustvarjanja željnim učencem.

V sklopu predmeta učenci iščejo idejo za izdelek, ki bi ga želeli izdelati, ta predmet predstavijo oziroma modelirajo v 3D prostoru s programom SketchUp, zanj izdelajo tehnično in tehnološko dokumentacijo s programom CiciCAD, nato pa izdelek izdelajo v delavnici.

Učenci izdelajo:

- tridimenzionalni model,
- dvodimenzionalni pogled modela (tehnična dokumentacija),
- končni izdelek iz različnih gradiv.

ROBOTIKA V TEHNIKI

Robotika v tehniki je enoletni tehniški izbirni predmet, pri katerem je v ospredju konstruiranje modelov računalniško krmiljenih strojev in naprav s poudarkom na specifičnih značilnostih

robotike. Predmet je naravnan interdisciplinarno. Učenci spoznavajo in povezujejo vsebine različnih področij, prevladujejo pa geometrija, strojni elementi, elektronika, računalništvo in tehnologija.

Pri predmetu robotika v tehniki učenci pridobivajo osnovna spoznanja o geometriji in konstrukciji tipičnih oblik robotskih rok, o elektronskih krmiljih, ki so potrebna za računalniško vodenje, o čutilnikih (senzorjih), ki – vgrajeni v konstrukcijo – omogočajo povratno delovanje na krmilje. Seznanijo se s temeljnimi načeli računalniško vodene proizvodnje in z mestom robotike v njej. Ugotavljajo prednosti takega načina proizvodnje in smeri v razvoju sodobne tehnologije. Spoznajo različna področja, v katerih ima robotika pomembno vlogo. Pri pridobivanju praktičnih izkušenj si pomagajo z uporabo ustreznih didaktičnih sestavljanek, s katerimi gradijo delujoče, računalniško krmiljene modele strojev, naprav in robotskih rok – konkretno bomo pri naših urah uporabljali robote iz kolekcije Lego Mindstorm.

Predmeti dela so uporabni. Učenci pri delu uporabljajo priročnike in druge vire. Pri konstruiranju iščejo lastne rešitve in samostojno organizirajo delovno mesto ter potek dela. Učitelj vrednoti delovanje konstrukcije in učenčev prispevek pri reševanju problema. Pouk je organiziran v ustrezno opremljenih učilnicah z računalniki. Praktično delo je prevladujoča oblika pouka. Učenci si delovanje robota v proizvodnji ogledajo v eni izmed bližnjih obratov z roboti.

SLIKARSKI, MARJETIČNI IN GOBELINSKI VBODI

Značilno žensko domače rokodelstvo v preteklosti je bilo in je še vedno izdelovanje vezenin ali na kratko vezenje. Tehnika vezenja oziroma okraševanja za vsakdanjo rabo se je v zgodovini človeka vedno bolj izpopolnjevala in postajala bogatejša in raznovrstnejša.

Cilj izbirnega predmeta je obuditi znanja o naši preteklosti in kulturni dediščini ter ohraniti to domačo obrt.

Učenci razvijajo logično sklepanje in abstraktno mišljenje, ustvarjalnost in domišljijo. Naučijo se prenašati sliko na tkanino ter razvijati likovne sposobnosti in estetski čut. Ob tem se navajajo na samostojno delo. Razvijajo ročne spretnosti, krepijo pozornost, natančnost, vztrajnost in potrpežljivost. Ob tem se družijo v skupinah, razvijajo prijateljske odnose in se prijetno sproščajo ter razvijajo kulturni dialog.

Učenci nenazadnje ob vezenju in druženju podoživijo čas svojih babic ter prababic.

SODOBNA PRIPRAVA HRANE

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane učence poučujemo o prehrani glede na zagotavljanje in ohranjanje zdravja. Učijo se o pomembnosti varne, varovalne in zdrave prehrane ter načina priprave. Pouk temelji na praktičnih vajah - pripravi hrane, zato poteka v blok urah na 14 dni.

Cilji predmeta

Učenci:

- razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja,
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu Gospodinjstvo,
- poglobljajo znanja, predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah,
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

Teme in vsebine:

- hranljive vsebine, povezane z zdravjem,
- kakovost živil in jedi,
- priprava zdrave hrane,
- prehranske navade.

SONCE, LUNA, ZEMLJA

Izbirni predmeti s področja astronomije omogočijo učencu, da raziskuje svoj položaj v svetu glede na različne okoliščine. Pri tem spoznava planet Zemljo, naše Osončje, našo galaksijo in vesolje nasploh.

Pri pouku predmetov s področja astronomije učence poučujemo o metodah dela in načinu sklepanja, ki so lastne vsem naravoslovnim znanostim. Poudarjamo pa pomen kritičnosti razlagi opaženega.

Učenci se seznanijo z nekaterimi pomembnejšimi zgodovinskimi odkritji v astronomiji. Podrobneje spoznajo lastnosti Sonca, Lune in Zemlje. Raziščejo njihove velikosti, oblike in medsebojne lege. Spoznajo gibanja Zemlje in Lune, pojasnijo nastanek luninih men in letnih časov. Naše Osončje dojamejo kot del širšega vesolja.

STARINSKI IN DRUŽABNI PLESI

Učenci se naučijo nekaterih najnujnejših osnovnih elementov baleta, potrebnih za izvajanje starinskih in družabnih plesov (pozicije rok in nog, demi-plie, battement tendu, rond de jambe par terre, releve, temps saute); kratek pregled zgodovine plesne umetnosti; oblačenje, drža, stoja, hoja in pravila obnašanja v preteklih obdobjih.

Se naučijo nekaterih lažjih starinskih plesov prejšnjih stoletij, plesne drže in vodenje plesnega para pri standardnih družabnih plesih našega stoletja, naučijo nekaterih lažjih standardnih plesov – polka, valček, fokstrot, tango in nekaterih lažjih latinsko-ameriških plesov: čačača, samba, mambo, salsa in pravila lepega vedenja.

Učenci ob koncu predmeta starinski in družabni plesi obvladajo najnujnejše osnovne elemente klasičnega baleta, poznajo nekatere starinske in družabne plesne in jih znajo zaplesati, poznajo nekatere značilnosti obnašanja v preteklih obdobjih in danes. Učenci so vključeni v projekt Šolski plesni festival, kjer imajo možnost tekmovati v plesih v paru.

ŠPORT ZA SPROSTITEV

Namen predmeta je omogočiti spoznavanje športov, ki jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izpeljati ter poudariti razvedrilni in sprostilni značaj športa.

Športni pedagog ponudi nekaj izmed naštetih vsebin in določi časovno razporeditev in obseg vsake izmed njih: aerobika, ples, kolesarjenje, badminton, namizni tenis, odbojka na mivki, plavanje in nekatere vodne aktivnosti, smučanje in nekatere zimske aktivnosti, tek v naravi, pohod, hokej na travi...

Nekatere vsebine (kolesarjenje, pohod, plavanje, hokej na travi) lahko izjemoma potekajo tudi zunaj urnika in zunaj šole.

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Namen predmeta je spopolnjevati športno znanje tistih športov rednega učnega načrta športne vzgoje, ki ponujajo možnosti poznejših dejavnosti v prostem času.

Športni pedagog ponudi nekaj izmed naštetih vsebin in določi časovno razporeditev in obseg vsake izmed njih: splošna kondicijska priprava, atletika, ples, košarka, nogomet, odbojka.

Učenci spoznajo pomen redne športne vadbe, vpliv športne dejavnosti na organizem, pomen medsebojnega sodelovanja, kako razvijati zdravo tekmovalnost in pravila športnega obnašanja.

VERSTVA IN ETIKA I, II, III

Pri predmetu Verstva in etika je glavni poudarek na načinu življenja ljudi na različnih koncih sveta, ki je plod verskih vplivov. Ker je krščanstvo verstvo, ki je s svojimi sestavinami sooblikovalo zahodno civilizacijo in kulturo, torej okolje, v katerem živimo, bo večja pozornost namenjena njemu. Predmet verstva in etika učencem ponuja možnost, da razširijo znanje, ki ga o tej temi dobijo pri drugih predmetih (GEO, ZG, DDE, SLJ).

VZGOJA ZA MEDIJE – TELEVIZIJA

Pri predmetu Televizija je na vrsti televizija in njene značilnosti. Pri tem izbirnem predmetu se učenci seznanijo z delovanjem interneta. Učenci spoznajo učinke množičnih medijev in še posebej posamezne problematične teme, povezane z mediji, kot so nasilje, idoli, stereotipi.

Predmet televizija je zasnovan tako, da so poudarjene medijske teme televizije. Učenci spoznajo tudi skupne značilnosti množičnih medijev, nastanek televizije, značilnosti televizije, delitev televizijskih postaj in novinarsko delo pri televizijskem mediju.

Delo bo zelo razgibano, zabavno, a hkrati zelo poučno in praktično. V sklopu izbirnega predmeta bomo obiskali televizijsko hišo.

Vsa teoretična znanja bomo izkusili v praksi tako, da se bomo spremenili v šolske novinarje in pripravljali televizijske oddaje.

ZVEZDE IN VESOLJE

Izbirni predmet s področja astronomije omogočijo učencu, da raziskuje svoj položaj v svetu glede na različne okoliščine. Pri tem spoznava planet Zemljo, naše Osončje, našo galaksijo in vesolje nasploh.

Pri pouku predmeta s področja astronomije učence poučujem o metodah dela in načinu sklepanja, ki so lastne vsem naravoslovnim znanostim. Poudarjam pa pomen kritičnosti razlagi opaženega.

Učenci spoznajo osnove o zvezdah, o njihovih lastnostih in medsebojnih odnosih. Seznanijo se s slikami različnih objektov v vesolju in si ustvarijo celostni pogled o raznolikosti in razsežnosti vesolja. Spoznajo različne metode in načine merjenja v astronomiji.

Učenci bodo samostojno delali z različnimi gradivi, opravljali vaje, izdelovali modele, seminarske naloge in se pripravljali za tekmovanje iz astronomije.

ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

Razširjali bomo znanje o naravnih in družbenih pojavih ter prostorski predstavi o svetu. Ob tem bomo spoznavali načine prilagajanja različnim podnebnim, rastlinskim, reliefnim in drugim pogojem.

Iskali bomo negativne primere človekovega izkoriščanja naravnih dobrin in nevarnosti, ki jih povzroča rušenje naravnega ravnotežja. Prav tako se bomo dotaknili problema onesnaževanja okolja na izbranih področjih in iskali načine varovanja okolja za prihodnje rodove.

Učili se bomo poiskati vzroke za posamezne procese in pojave ter izoblikovati lastno stališče ter predlagati rešitev.

Urili se bomo v uporabi in razumevanju literature ter drugih informacijskih sredstev za spoznavanje oddaljenih pokrajin, območij in njihovih naravnih in družbenih razmer.

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

MADŽARŠČINA

Madžarska je ena najbližjih sosed naše države, madžarščina je uradni jezik na Madžarskem, v Sloveniji pa ima poleg slovenščine status uradnega jezika na področjih ob slovensko-madžarski meji, kjer živi madžarska manjšina.

Mogoče imaš sorodnike ali znance, ki govorijo madžarsko ali razmišljaš, da bi šolanje nadaljeval na Dvojezični srednji šoli Lendava? Ponuja se ti odlična priložnost, da spoznaš novo kulturo in se naučiš novega jezika.